

Bilag 2

Uddybende beskrivelse af indsats for at fremme genbrugelig take-away emballage i København

Notatet beskriver fire forslag til indsatser, der forudsætter finansiering ved de kommende budgetforhandlinger, og som bidrager til at nedbringe mængden af take-away engangsemballage i København:

1. Et geografisk afgrænset testlaboratorie i København, hvor forskellige returordninger på take-away emballage kan afprøves.
2. En innovationspulje til cafeer og restauranter mm., hvor nye koncepter for genbrugeligt take-away emballage kan udvikles og implementeres i byrummet
3. Indsats i forlængelse af megaeventstrategien for mere genbrugelig emballage til mad ved events og megaevents hvor kommunen er (med-)arrangør.
4. Indsats for at få events og arrangementer afholdt på offentlige arealer til at teste nye genbrugsløsninger med pant

Indsatserne løber fra 2024- ultimo 2026, og understøtter indsatsen i den nuværende og forventelig kommende ressource- og affaldsplan samt, den kommende Klimaplan 2035 omkring forbrugsbaseret emissioner.

Indsats 1: Testlaboratorie i København (5,043 mio. kr.)

Målgruppe

Virksomheder i og omkring fx Kødbyen, der bruger engangsemballage vil være målgruppen for denne indsats, her vil KEID, der administrerer bygningerne i Kødbyen også være en essentiel aktør at inddrage.

Analyse og kortlægning

Der vil blive foretaget en analyse af take-away affaldet for at forstå omfanget og mængden af take-away emballage i Kødbyen. Denne analyse skal danne grundlag for bl.a., hvor meget engangsemballage, der samlet bliver genereret i området. I den samlede projektperiode, 2024-2026, vil der foruden denne indledende analyse, blive foretaget en analyse af effekten af kommunikations- og nudgingmateriale og en afsluttende miljømæssig og økonomisk effektanalyse. Efter denne indledende kortlægning af materialeforbrug samt CO₂-effekten heraf, vil omfanget, kapaciteten og systemet på test-returordning fastlægges.

12. maj 2023

Sagsnummer
2023-0128050

Dokumentnummer
2023-0128050-4

Klima og Byudvikling
Teknologi, Udvikling og
Ressourcer
Njalsgade 13
2300 København S

EAN-nummer
5798009809452

Test/Implementering

Der skal afsættes midler til følgende:

- Kompensation til restauratører så genbrugsemballagen kan tilbydes på lige økonomiske vilkår som engangsemballagen.
- Kommunikation, nudging og workshops med branchen, virksomheder og brugere i området
- Facilitering af møder, samarbejde og effektanalyser på økonomi og miljø.

Desuden skal der afsættes kommunalt areal til returautomater.

Under testperioden må de deltagende virksomheder kun bruge genbrugsløsninger, hvor der det første år vil være et fokus på drikkebægre, og derefter udvides det til mademballager.

Teknik- og Miljøforvaltningen vil med afsæt heri lave udbudsmateriale, hvorefter en virksomhed eller et konsortium af virksomheder/aktører kan byde på opgaven om at teste pantordningen i den planlagte periode. De deltagende virksomheder bliver kompenseret to gange årligt, for hver gang de bruger en genbrugsemballage, i dag koster det ca. 2 kr. mere at bruge en genbrugsløsning.

Målet med pilotprojektet er at teste og demonstrere forskellige løsninger på returordning af genbrugelig take-away emballage. Erfaringerne kan bruges til en evt. efterfølgende skalering til øvrige relevante geografiske områder i København.

Indsats 2: Innovationspulje til cafeer og restauranter der vil afprøve genbrugeligt take-away emballage (6,7 mio. kr.)

Målgruppe

Målgruppen for denne indsats er virksomheder i byen, der bruger engangsemballage. For at kunne søge denne pulje skal virksomheden eller konsortiet af virksomheder i et tæt geografisk område bruge et minimums antal engangsemballager pr. dag.

Analyse og kortlægning

I forbindelse med udvikling og udmøntning af innovationspuljen skal der udarbejdes parametre og kriterier, som ansøgningerne skal leve op til. Parametrene kan blandt andet tage udgangspunkt i Plastindustriens Designguide, hvor enkelte plasttyper fremhæves fremfor andre, samt at designet er bæredygtigt. På den måde kan kommunen være med til at sikre et homogent system, der vil kunne skaleres. Innovationspuljen skal i særdeleshed genere ny viden som kan indgå i vidensbanken.

Test/Implementering

Der skal afsættes 2 mio. kr. årligt i tre år til en innovationspulje, som uddeles efter krav og kriterier fastsat i ansøgningsprocessen. Innovationspuljen skal sikre, at Københavns Kommune får testet forskellige innovative løsninger indenfor genbrugeligt take-away emballage rundt omkring i byen. Innovationspuljen kan søges af alle virksomheder således at emballagerne ikke ende på gader og vejsidespande. Målgruppen er ikke lukkede virksomheder som biografer, koncerthuse og lig.

Støtten kan anvendes til dækning af omkostninger, der måtte være til at udvikle og afprøve koncepter for etablering af et permanent/semi-permanent genbrugssystem i byen. Støtten vil udgøre ca. 2 kr. pr. servering, dette skal dog undersøges nærmere ud fra virksomhedernes reelle udgifter til engangsemballage. Det bliver et krav for alle virksomheder, der ønsker at ansøge, at de i testperioden kun tilbyder genbrugelig emballage. Ud over midler til at støtte virksomhederne i at gøre genbrugsemballagen markedsdygtig skal midlerne bruges til:

- Kompensation til restauratører så genbrugsemballagen kan tilbydes på lige økonomiske vilkår som engangsemballagen.
- Facilitering af møder, samarbejde og effektanalyser på økonomi og miljø.
- Skiltning og informationsmateriale om genbrugsemballagen og returordning for disse.
- Analyse af brugeradfærd i forbindelse med returnering/sortering af emballagerne.
- Nudgingtiltag for at få brugerne til at bruge systemet.
- Andre relevante tiltag der skal mindske engangs take-away emballage.

Desuden skal der afsættes kommunalt areal til returautomater.

De virksomheder der får bevilliget midler til at teste en genbrugsløsning, forpligter sig til at rapportere tilbage om resultaterne. Under testperioden må de deltagende virksomheder kun bruge genbrugsløsninger.

Indsats 3: Megaeventpulje "Bæredygtige events i København" 2,0 mio. kr.)**Målgruppe**

Teknik- og Miljøforvaltningen forslår at afprøve genbrugelige mademballager ved megaevents, hvor Københavns Kommune er (med)arrangører. Forvaltningen vil igennem partnerskaber med andre medarrangører og emballagevirksomheder teste genbrugsløsninger for både mad- og drikkeemballager.

Megaevents er både en synlig og enestående platform til at indsamle viden, teste, demonstrere og promovere bæredygtige løsninger med fokus på klima. Denne indsats skal bl.a. underbygge Københavns position som grøn frontløber.

EURO 2020 og Tour de France har vist, at partnerskaber kan være afgørende for at sikre høj kvalitet og merværdi. Eksempelvis er der blevet udviklet en ny eventskraldespand til affaldssortering, og der er planlagt forsøg med nudging af salg af grønne madretter samt klimaguides, der hjælper gæsterne til en grønnere adfærd.

Analyse og kortlægning

Som en del af indsatsen, er der behov for at afdække, hvordan og hvornår genbrugsløsningerne planlægges og hvordan logistik og infrastruktur opbygges. Resultaterne fra disse analyser kan gøres offentligt tilgængelige, således at eventarrangører får mere viden om, hvordan en god løsning kan se ud, afhængigt af arrangementets type.

Test/Implementering

Indsatsen vil have fokus på løsninger for at understøtte en bæredygtig udvikling ved events. Det skal kunne omsættes til 'best practice' for konkrete løsninger. Det kan fx være afprøvning af nye bæredygtige teknologier samt viden og forsøg om brugeradfærd.

Der skal afsættes midler til følgende:

- Kommunikation, nudging og workshops med branchen, virksomheder og brancheorganisationer.
- Analyse af hvilke adfærdsindsats er får brugerne til at bruge genbrugssystemet.
- Facilitering af møder, samarbejde og effektanalyser på økonomi og miljø.

Desuden skal der afsættes kommunalt areal til returautomater

Indsatsen skal løfte den grønne udvikling inden for eventrelaterede erhverv og til blivende effekter hos samarbejdspartnere, herunder også ved de kommende events i København.

Indsats 4: Indsats for at få events og arrangementer afholdt på offentlige arealer til at teste nye genbrugsløsninger med pant (2,0 mio. kr.)

Målgruppe

Eventarrangører der afholder arrangementer på offentlige arealer.

Analyse og kortlægning

Københavns Kommune indførte i 2019 et krav om, at der til arrangementer afholdt på offentlige arealer i Københavns Kommune og dem Københavns Kommune er medarrangører af, hvor udsækning af drikkevarer overstiger 2000 serveringer, ikke må benyttes engangsplastbægre til drikkevarer. Teknik- og Miljøforvaltningen har undersøgt hvordan det går med kommunes krav til brug af engangsemballage ved offentlige arrangementer, været i dialog med eventarrangører samt afdækket hvilke tiltag, der kan igangsættes for at reducere brugen af engangsemballage yderligere.

For at forstå borgernes udfordring ved at benytte en pant/returordning, vil der blive foretaget en analyse af drikkebægre og mademballager genereret fra arrangøren, som havner ude på gader, i de offentlige vejsidespande, og hos arrangøren selv. Analysen skal danne grundlag for at belyse bl.a., hvor meget emballage, der samlet bliver genereret i området, og hvilken "rejse" emballagen har været på fra det forlod udsækningsstedet. Dette gøres for at kortlægge borgernes adfærd og blive klogere på hvilke tiltag, der kan få borgerne til at tilbagelevere deres emballage. Bruger- og adfærdsanalyser skal sikre, at der indsamles viden og erfaringer, som skal udbredes til andre events og interesserede aktører

Test/Implementering

For at få eventarrangører til at arbejde innovativt med genbrug og frivilligt overgå til genbrugsemballager til mad, skal der afsættes midler til:

- Invitere de events der har modtaget puljemidler og andre eventarrangører som universiteter mm. ind i netværket for at øge deres viden samt for at ensrette systemet.
- Udarbejde vejledningsmateriale til valg af system og for at få returraten op.

Desuden skal der afsættes kommunalt areal til returautomater

Mange eventsteder har udvist interesse for samarbejde med Københavns Kommune for at teste nye løsninger for genbrug og retur, det er bl.a. madmarkeder, festivaler og gadefester. Det er vigtigt, at den viden der bliver genereret ved adfærdsanalyser af forskellige pant/returordninger, også kommer til gavn for kommunen og andre interesserede events.

Økonomi

Budgetterne er foreløbige og skal udspecificeres i forbindelse med kommende budgetnotater.